

Fonetiikkaa
suomenopettajille

Suomen vokaalit

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

 Kielibuusti
Språkboost

Suomen 8 vokaalia

- Suomen kielessä on kahdeksan vokaaliäännettä (vinoviivojen // välinen viittaa äänteeseen ja kulmasulkeiden välinen < > kirjainmerkkiin).
- Huomaa, että kaikki vokaalit ovat etu- tai takavokaaleja, suomessa ei ole keskivokaaleja.
- Äänteet voivat esiintyä lyhyenä tai pitkänä eri sanasemissa, kuten seuraavien diojen esimerkkisanat osoittavat.

/ɑ/ <a>

/e/ <e>

/i/ <i>

/o/ <o>

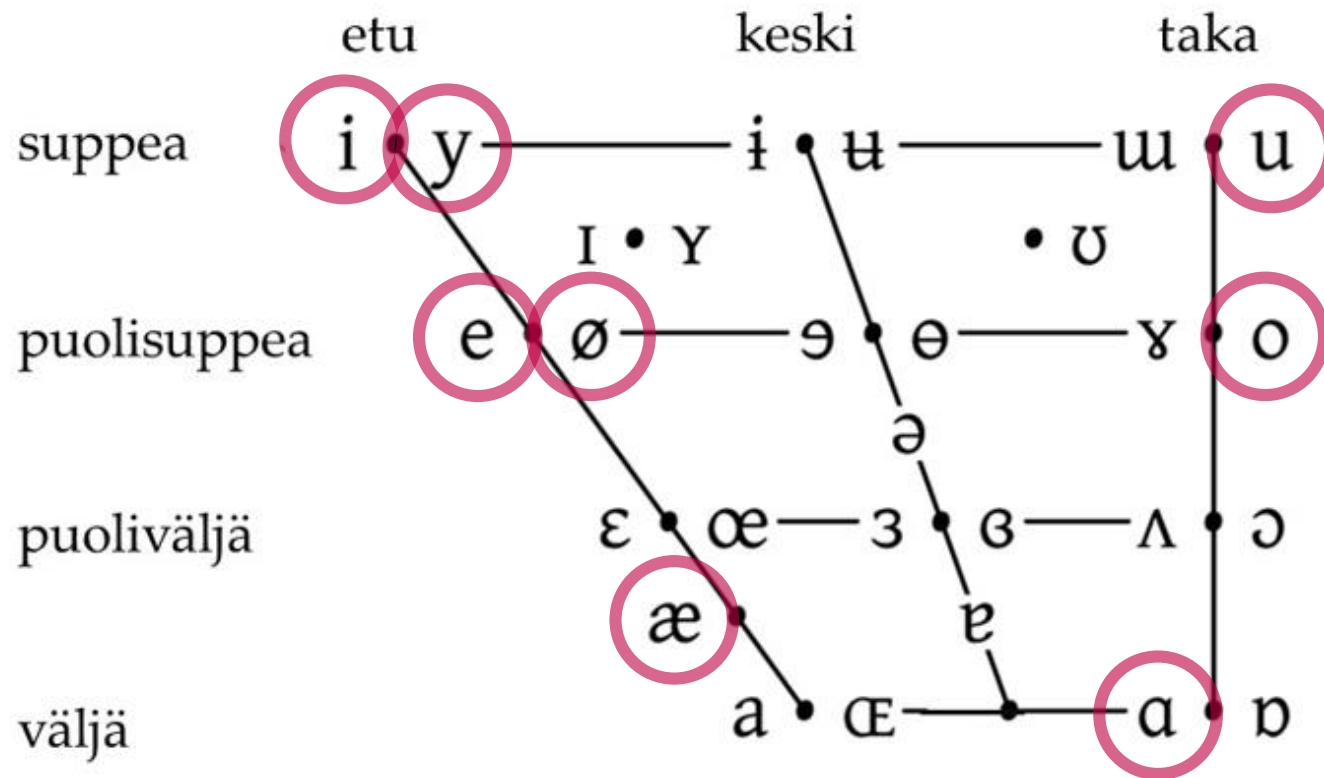
/u/ <u>

/y/ <y>

/æ/ <ä>

/ø/ <ö>

Suomen vokaaliäänteet IPA-vokaalinelikulmiossa

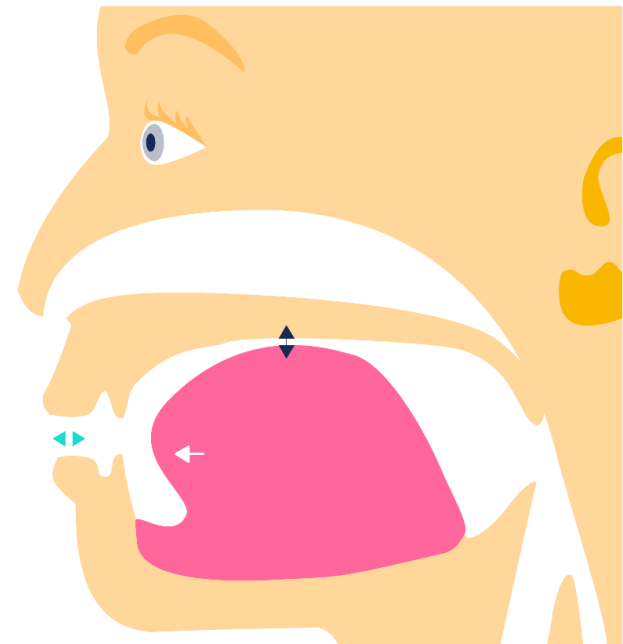
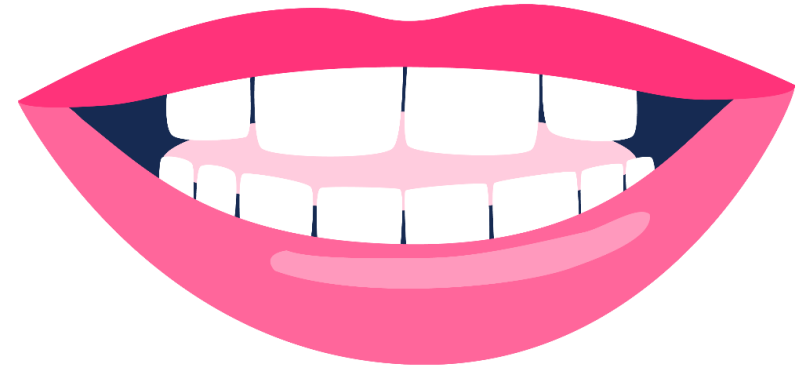
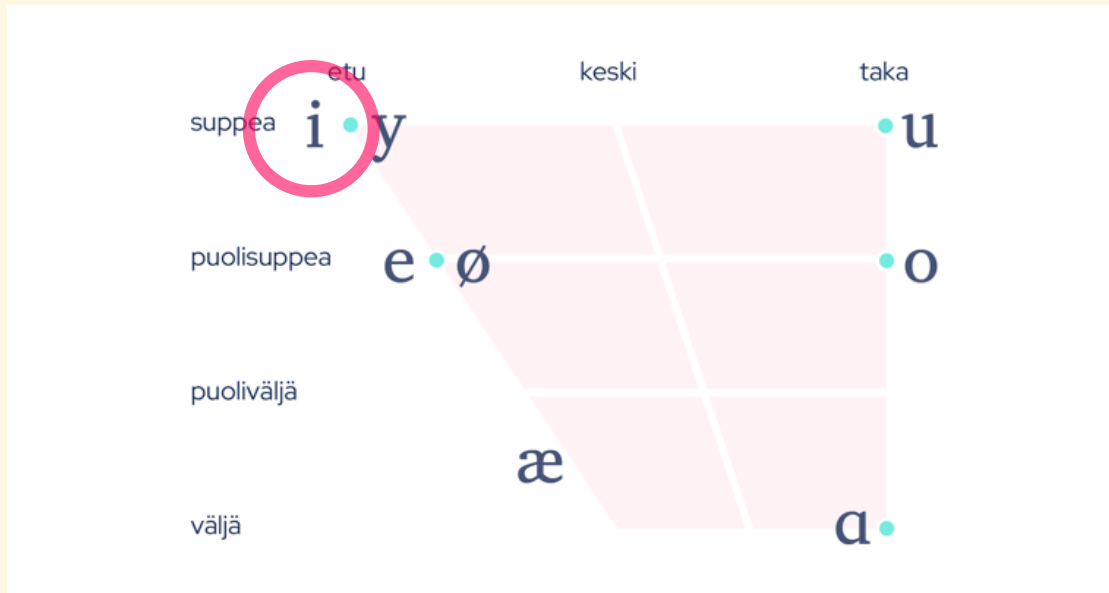

Pisteen vasemmalla puolella lavea vokaali,
oikealla puolella pyöreä vokaali.

[i]

lavea suppea etuvokaali

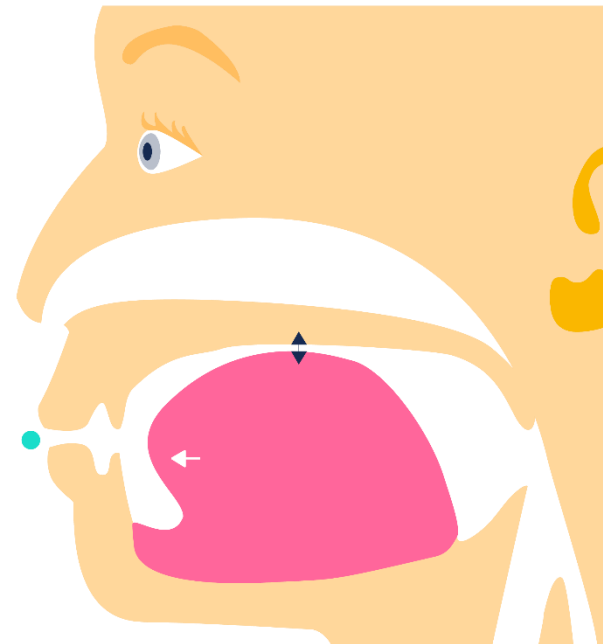
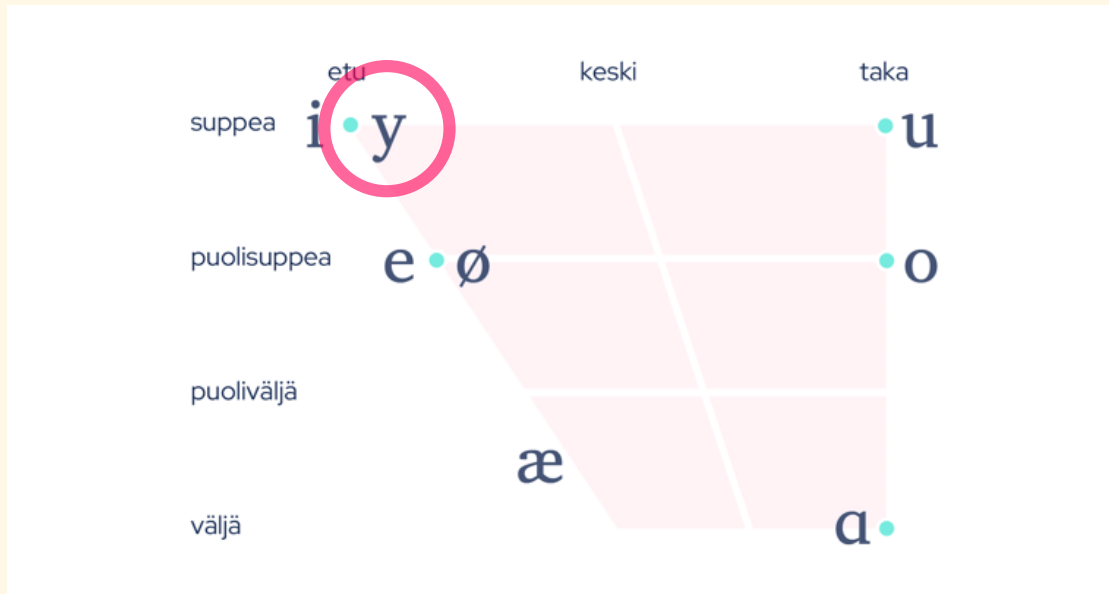
- ilo, tila, peli
- livari, Tiina, lainehtii

[y]

pyöreä suppea etuvokaali

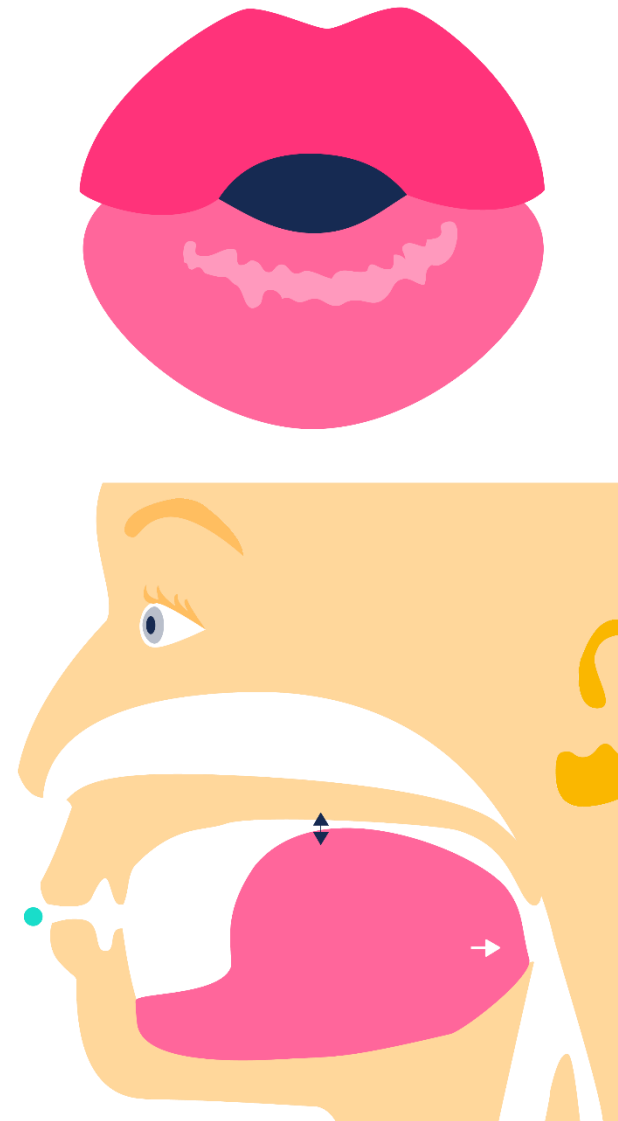
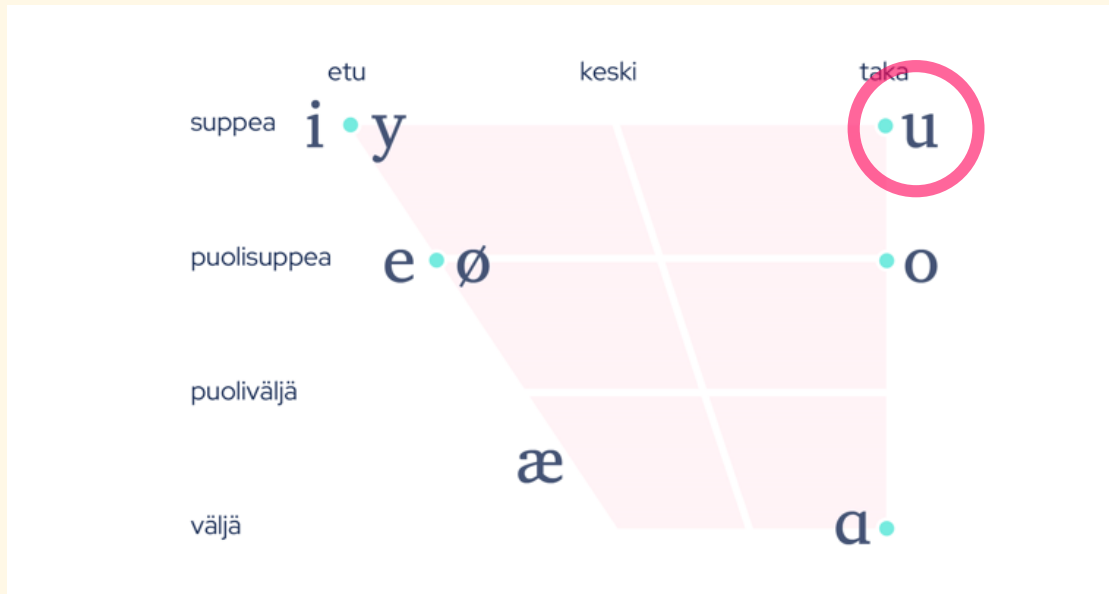
- ylös, kynä, käpy
- Yyteri, tyyny, kääntyy

[u]

pyöreä suppea takavokaali

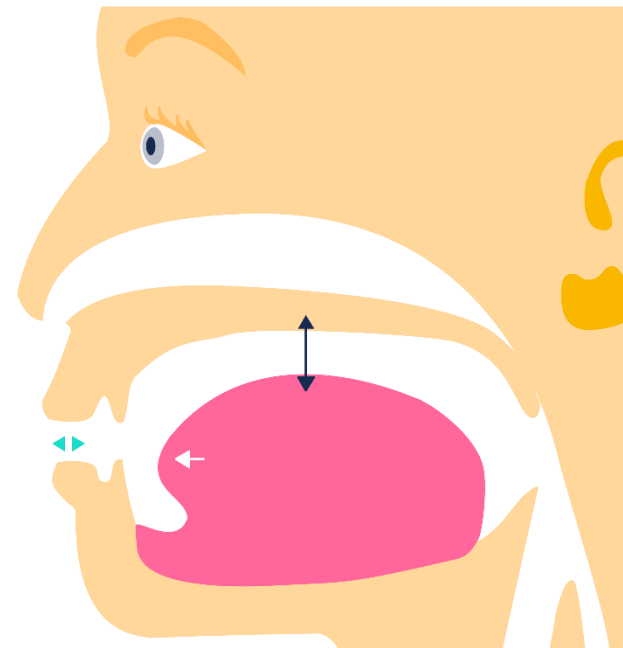
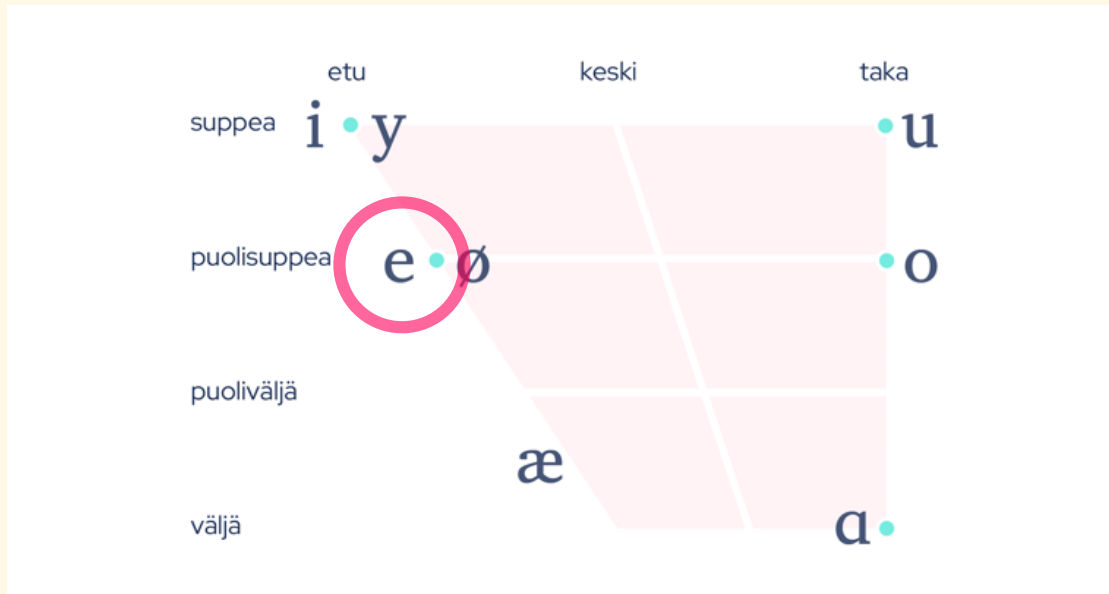
- unelma, tuma, katu
- uuni, tuuma, kastuu

[e]

lavea puolisuppea etuvokaali

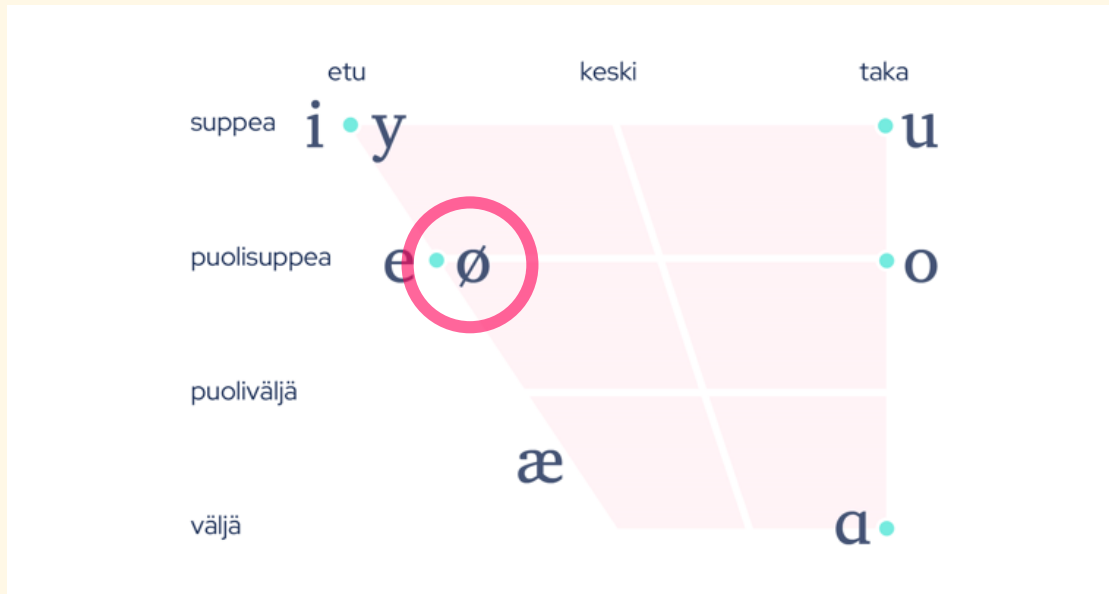
- ensin, kela, kate
- Eemeli, teettää, menee

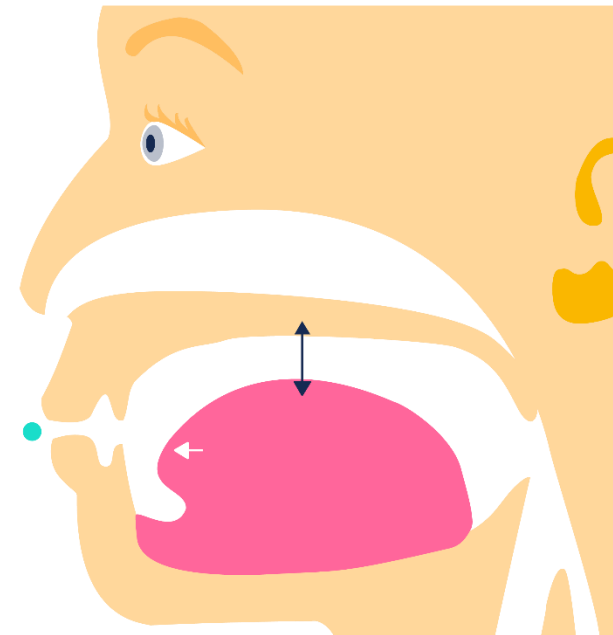
[ø]

pyöreä puolisuppea etuvokaali

- öljy, pöly, Kyrö
- Öölanti, Töölö, ”töllöö”

Fonetiikkaa suomenopettajille

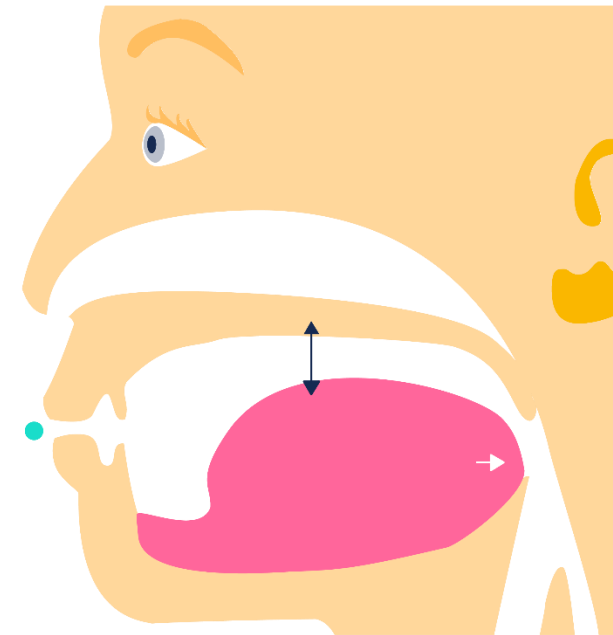
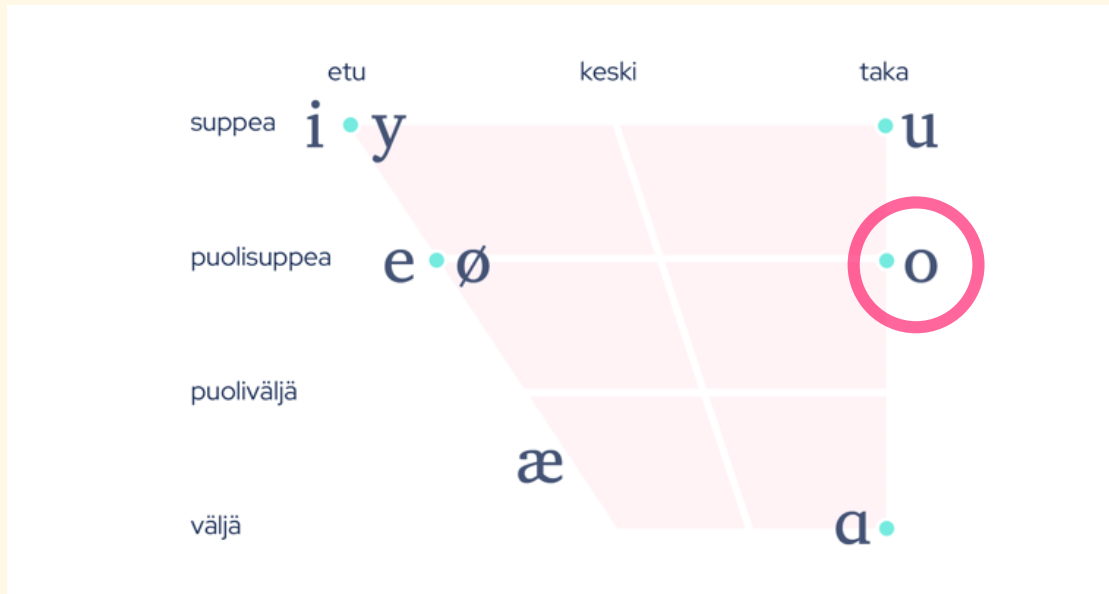

Suomen vokaalit

[o]

pyöreä puolisuppea takavokaali

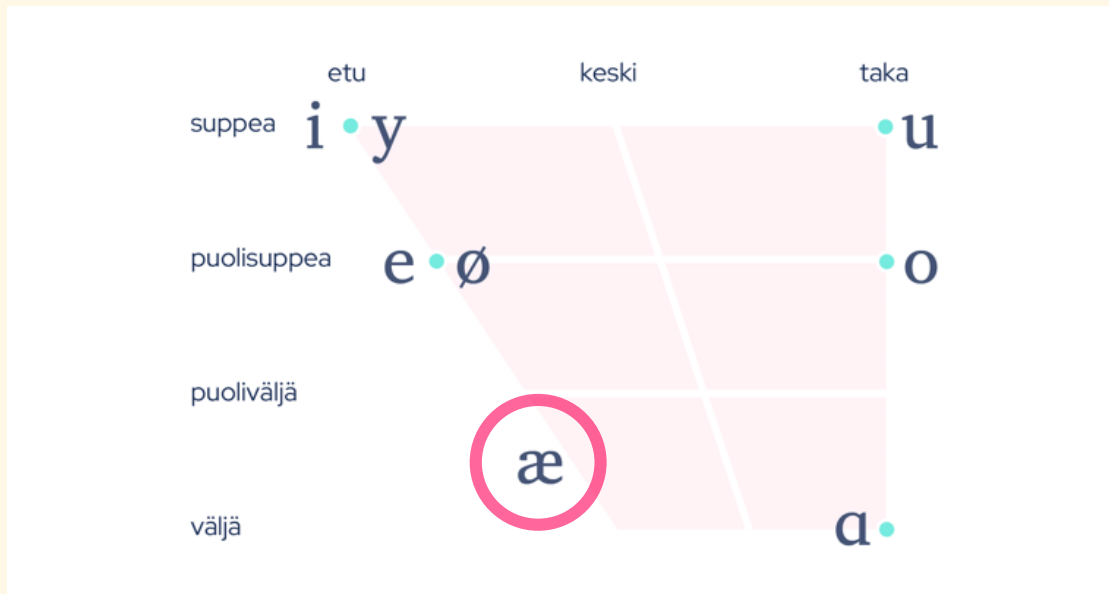
- omena, koti, pato
- oodi, kooma, leipoo

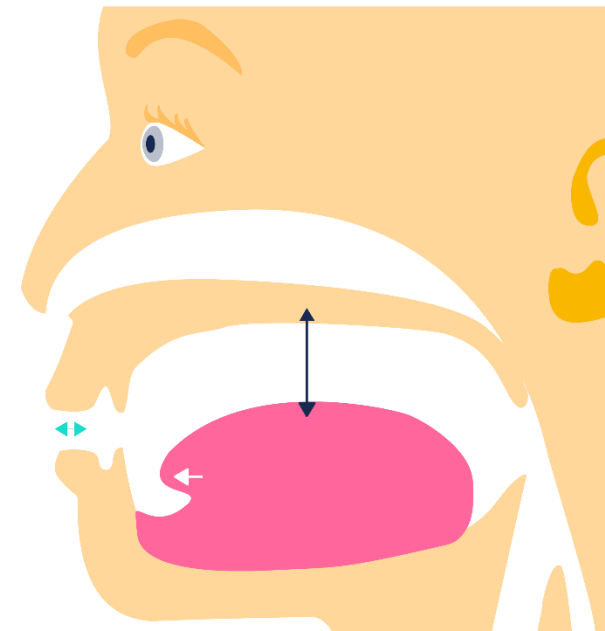
[æ]

lavea väljä etuvokaali

- ämpäri, käsi, kesä
- ääni, käärme, kestää

Fonetiikkaa suomenopettajille

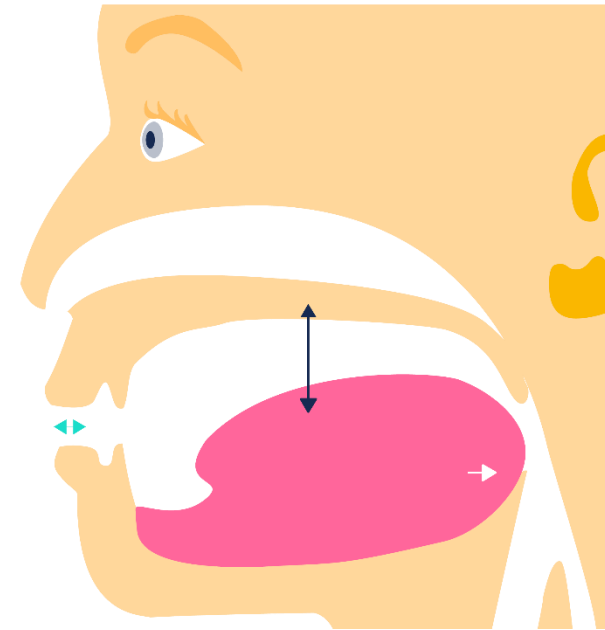
Suomen vokaalit

10

[ɑ]

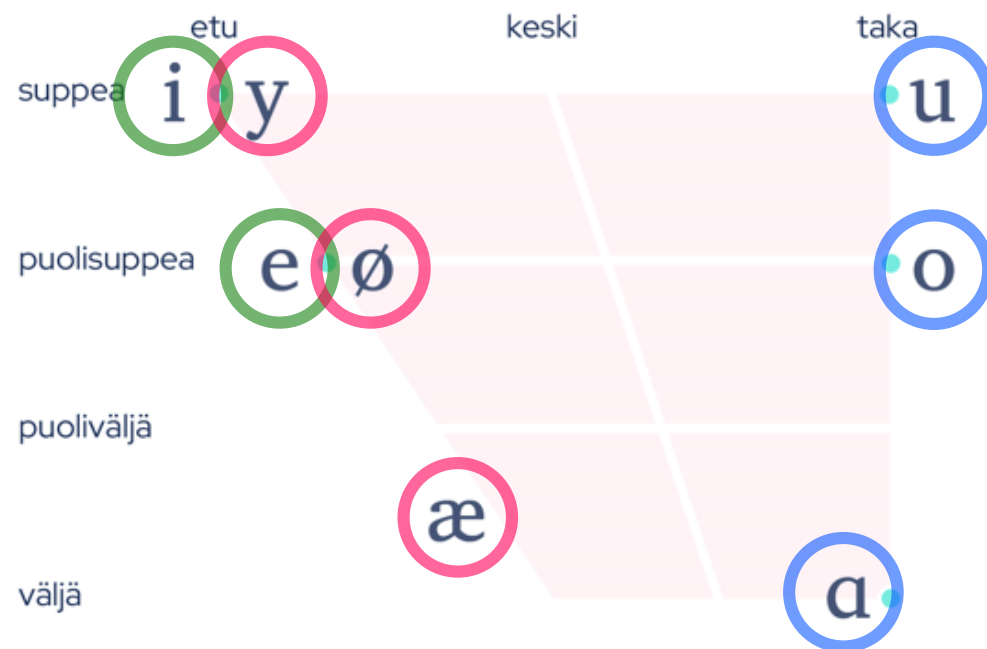
lavea väljä takavokaali

- arpi, katu, lupa
- aava, laaja, sataa

Vokaaliharmonia

- Samassa sanassa voi esiintyä vain **etu-** tai **takavokaaleja**.
- /i/ ja /e/ ovat **neutraaleja** tässä suhteessa.
- Sääntö ei koske yhdyssanoja eikä aina johtamista.
- Sanojen päätteineksset noudattavat myös vokaaliharmoniaa (esim. -ssA, -hAn).

Tekijät

Päivi Virkkunen ja Yrjö Lauranto

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

 Kielibuusti
Språkboost

©2022 Päivi Virkkunen ja Yrjö Lauranto
Fonetiikkaa suomenopettajille -oheismateriaali, elokuu 2022,
jonka tekijät ovat Päivi Virkkunen ja Yrjö Lauranto, on
lisensoitu [Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -
lisenssillä](#). Materiaali on saatavilla osoitteessa kielibuusti.fi.